

Єдина країна! Единая страна! Бухгалтер

Усі секрети

Журнал про облік та податки для практиків (виходить 4 рази на місяць)

№ 31–32 (1035–1036) ■ Серпень (III–IV) 2020

У НОМЕРІ

- Реекспорт, реімпорт, ЗЕД-ремонт, експорт без вивезення: нюанси
- Алкотютюн: правила торгівлі на заправках
- Довгострокові борги без %: дисконтування???
- Несплата за оренду: договір розривається з 2-го разу
- Дебіторська заборгованість: списання = оплата (для ПДВ)
- РРО у ПриПЕПа: якщо обов'язковий, то всюди
- Авто з великим пробігом: ПДВ при імпорті
- Робочий час: як зменшувати при карантині

Сторінки,
де докладніше

КЛЮЧОВІ ФРАЗИ МАТЕРІАЛІВ НОМЕРА

- Якщо підприємство використовуватиме реімпортовані товари в своїй *госпдіяльності*, то відображений таким *податковий кредит* залишиться *недоторканим*. В *іншому* випадку сформований податковий кредит доведеться *компенсувати* нарахуванням ПДВ-зобов'язань за п. *198.5* ПКУ.
- Податківці* з'ясували, що у разі здійснення *гарантійного ремонту* товарів *без їх вивезення* за межі митної території України *об'єктом* оподаткування ПДВ є *послуги* з гарантійного ремонту, оплачені за рахунок *нерезидента*. Оскільки такі послуги надаються на митній території України, вони підлягають оподаткуванню ПДВ за ставкою *20%*. Податківці підкреслили, що, оскільки запчастини та комплектуючі, що безоплатно ввозяться на митну територію України та застосовуються в гарантійних ремонтах, використовуються в *оподатковуваних* операціях, норми п. *198.5* ПКУ до сум ПДВ, включених до складу податкового кредиту, *не застосовуються*.
- Така позиція податківців видається вже *усталеною*, і ми з цього, безумовно, *радіємо*. Річ у тім, що *раніше* їхній підхід був *фіскальним*: права на податковий кредит немає. 5–9
-
- Політ фіскальної думки *не обмежився* лише дисконтуванням *процентних* зобов'язань. Провівши нехитрі *маніпуляції*, податківці зробили висновок про те, що відобразатись у балансі за *теперішньою* вартістю повинні й *безвідсоткові позики*.
- У податковому відомстві при цьому безапеляційно заявили, що ставка дисконтування «і» дорівнює, цитуємо, «*середній річний обліковій ставці рефінансування НБУ*». 10–11
-
- Починаючи з *дати анулювання* реєстрації особи як *платника ПДВ*, зазначеної контролюючим органом у рішенні про анулювання реєстрації платника ПДВ, *до* дати прийняття судом рішення про *скасування* такого анулювання, у такої особи *відсутні* обов'язок зі складання *податкових накладних* та право на формування *податкового кредиту* та отримання *бюджетного відшкодування* ПДВ. Крім того, така особа податкову *звітність* з ПДВ за цей період *не* подає. 12
-
- *Податківці* роз'яснили, що *списання простроченої дебіторської заборгованості* за поставлені та неоплачені товари (послуги) з метою оподаткування *ПДВ* вважається іншим видом *компенсації* вартості поставлених товарів (послуг). 12
-
- Положення закону вимагають саме *систематичної* (*два і більше* випадки) *несплати орендної плати*, передбаченої договором, як *підстави* для *розірвання* договору *оренди земельної ділянки*. 14–15
-
- Якщо *фізична* особа — *підприємець* — платник *єдиного* податку здійснює реалізацію *технічно складних* побутових товарів, що підлягають *гарантійному ремонту*, лише в *одній* із господарських одиниць, то така особа зобов'язана проводити розрахункові операції за *однаковим* порядком на *усіх* своїх господарських одиницях, зокрема, застосовувати *РРО* та/або *програмний РРО* незалежно від *асортименту* товарів на *інших* господарських одиницях, оскільки законодавством передбачені вимоги до *платника* податків — суб'єкта господарювання, а *не* до його *структурних підрозділів*. 15
-
- *Мінекономіки* пропонує такі варіанти *зменшення робочого часу* для працівників під час *карантину*: введення *неповного* робочого часу; введення *дистанційної* роботи; *простій*; надання *оплачуваних* відпусток; надання відпусток *без збереження* заробітної плати. 16

Виходить з липня 1996 р.
Періодичність — 4 рази на місяць
Свідоцтво про держреєстрацію
КВ № 20316-10116ПР
від 11.10.2013 р.
Засновник і видавець —
ТОВ «ПРЕС-ЕКСПРЕС 2013»

Шеф-редактор
Олександр Кіриш,
заслужений економіст України,
Ph. D., чл.-кор. АЕНУ і МКА,
радник Міністра
розвитку економіки, торгівлі
та сільського господарства України
на громадських засадах

Заст. Шеф-редактора
Алла Погребняк

Редакційна колегія:
Станіслав Погребняк,
д. ю. н., проф.;

Олена Уварова, к. ю. н.,
Григорій Берченко, к. ю. н.;
Леонід Карпов, к. е. н.;
Дмитро Михайленко

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ

Відп. за випуск: **В. Беспалов**

Набір: **О. Сергєєва**

Кор. і літ. ред.: **О. Мкртчян**, к. м. с.

Верстка, малюнки: **В. Лотоцький**

Адреса редакції:

61002 Україна,
Харків, вул. Алчевських, 4

Тел.: (067) 803-96-71,
(057) 717-19-11

E-mail: presexpr@gmail.com

Поштовий зв'язок: а/с 7309,
Харків-2, 61002

Доставка: (067) 803-96-71

Підписано до друку 20.08.2020 р.
Формат 60x84/8, друк офсетний
Ум.-друк. арк. 1,86;
ум.-вид. арк. 1,43

© ТОВ «ПРЕС-ЕКСПРЕС 2013»

З М І С Т

Від шеф-кухаря /

Податки та навколо /

Юрнюанси /

Майбутнє

Коли б'ють — не так страшно,
як коли і б'ють,

податками
і жаліють
мінзарплатою .....

4

Податки та навколо / Юрнюанси

А. Погребняк. ЗЕД: стандартні нестандарти
Особливості оподаткування окремих операцій
у зовнішньоекономічній діяльності .....

5

Л. Карпов, Ю. Циганок. Парадокси укрдисконтування,
або Навіщо дикуну мікроскоп? .....

10

Док-огляд

Нове вийшло

1. Анулювання ПДВ-реєстрації оскаржено до суду:
податковий кредит за ПН, складеними в період оскарження 12
2. Поновлення ПДВ-реєстрації
та повернення списаних сум до СЕА 12
3. Списання дебіторської заборгованості
за поставленими та неоплаченими товарами/послугами
у «касовика»: нюанси нарахування ПДВ 12
4. Імпорт автомобілів з пробігом понад 6000 км:
як визначити базу оподаткування ПДВ 12
5. Встановлення лічильників на пересувний акцизний склад:
пояснення від ДПСУ 13
6. Алкотююнова торгівля на заправці 13
7. Чи може «загальний» ФОП включити до складу витрат
суму сплаченого податку на нерухомість 14
8. Сільгосптоваровиробник здає частину будівлі в оренду:
що з податком на нерухомість? 14
9. Систематична несплата орендної плати
є підставою для розірвання договору 14
10. Чи необхідно застосовувати РРО ПриПЄПу,
який здійснює реалізацію супутніх товарів за готівку
та технічно складних товарів у безготівковій формі 15
11. Як оформити скорочення діяльності
через карантин 16

Картинна галерея

Малюнки **В. Лотоцького** 1, 4, 6, 10, 14, 15

**Ділове консультування
за телефоном
для передплатників «Бухгалтера»
від автора журналу!**

Консультації платні

(057) 717 19 11

Коли б'ють —
не так страшно,
як коли і б'ють,
податками

і жаліють
мінзарплатою

Хай нас мине над всі печалі
І панський гнів, і панська ласка теж.
О. Грибоєдов. «Горе з розуму»

Якщо заплановане **підвищення мінзарплати** (для початку — до **5000 грн**) таки відбудеться, то в умовах, коли внаслідок боротьби зі **W-вірусом*** бізнес **занепа**в практично у всіх, це буде означати для підприємств необхідність або **звільняти** людей (у тому числі через «реорганізацію» чи за «власним» [чиїм?] бажанням), або (аналогічним чином) організувати добровільно-примусове переведення працівників на **1/2 (1/4?) ставки** (варіанти: **неповний робочий день, неповний робочий тиждень** etc.), або просто зазнавати **збитків**.

Найважче буде переноситися зростання **ЄСВ** (не нижче, ніж з **нової мінзарплати**) — особливо коли будуть **скасовані пільги** для **підприємців** (і їм доведеться платити **22% з 5000 грн** навіть за **відсутності** доходу).**

Хто **може** платити зарплати більше — платить їх і так: щоб зберегти колектив, а хто **не** може — той **з-під палиці** не зможе все одно: адже **грошей** у нього від такої **держщедрості (за рахунок бізнесу!)** аж ніяк **не побільшає**.

Просто у нас в країні з деяких пір пішло в моду **збільшення ЄСВ** називати **зростанням зарплати**, що дуже неприємно якраз у **тому** випадку, якщо обов'язок платити хоча б **мінімальний ЄСВ не пов'язаний** з отриманням доходу.

Реально ж підвищити **рівень життя**, тобто **питому вагу оплати праці у виручці**, в цілому по країні можна

* Причому **кризу** спровокувала не стільки сама хвороба, скільки саме **боротьба** з нею...

** Але от **єдиний** податок зрости **не** повинен: він пов'язаний з мінзарплатою лише для групи **2**, та й там обчислюється від її суми, встановленої на **1 січня**, — див. п. **293.1** (якраз про **1 січня!**) та **293.2** ПКУ — це просто **попутно**, з нагоди.

було б через зміну **податкового** механізму, причому **не** шляхом жалування тимчасових пільг, а ідучи на «**довгочасне**» зниження податкового тиску. Адже на **зарплату** він сьогодні (**19,5% «зсередини»** плюс **22% «зовні»**, і це **не** рахуючи **20%**, які на все на це накручуються зверху!) — набагато **вищий**, ніж на **будь-який інший** елемент вартості продукції!!! Але ж саме **податковою реструктуризацією** якраз ніхто й **не** займається.

Держава хоче **підвищити** зарплату **бюджетникам** — та й **на здоров'я**, коли вона впевнена, що **джерело** для цього **вже є** і до того ж буде — чомусь — **постійним** (а ним, **джерелом**, називають зміну в **потрібний** бік курсу **грн**, хоча з тим, у **який** бік вона потрібна, вона, держава, ще **не** визначилася).

Та навіщо ж **змушувати** це робити тих, у кого такого джерела **немає**, а є лише **заборона** на роботу плюс **зубожіння** покупців через таку ж заборону?! Ось там усе й обернеться на **чергове** перевантаження податкового тягаря! Та/або черговий сплеск **тінізації**...

Звісно, гроші людям потрібно **видати** — і щоб було **на що жити**, і щоб **завести економіку**. Але не бізнес примушувати віддавати те, чого у нього немає, особливо у **малого**, а грамотно використовувати **свої держможливості**, які **лише** у держави і є — див., наприклад, «Бухгалтер» № 11–12'2020, с. 4–6 («**Червоні гривні**...», уточнений варіант — на **same.in.ua**).

Однак це, безумовно, **складніше**, ніж бути добрим за рахунок нещасних **малих і середніх**...

Консультації з оптимізації бізнес-процесів для збільшення прибутковості вашого бізнесу, вирішення проблем, семінари та тренінги для вас і вашого персоналу.

Великий успішний досвід.

Тел. 097-406-1253; 093-498-1199

ЗЕД: стандартні нестандартні

Особливості оподаткування окремих операцій у зовнішньоекономічній діяльності

Вийти на зовнішні ринки — додаткова можливість наростити свій потенціал і досягти певних цілей. Однак при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності *не завжди все йде як по-писаному*. Іноді виникають нестандартні ситуації, що стали вже не такими незвичними і пов'язані з поверненням товарів нерезиденту та від нерезидента, отриманням запчастин для *гарантійного ремонту* тощо. Розглянемо їх тут.

1. Повертаємо нерезиденту раніше експортований товар

Нагадаємо, що митний режим *реекспорту*, умови поміщення товарів у цей митний режим та повернення мит та податків визначає глава 16 МКУ.

Реекспорт — це митний режим, відповідно до якого товари, що були *раніше ввезені* на митну територію України або на територію вільної митної зони, вивозяться за межі митної території України без сплати вивізного мита та без застосування заходів *нетарифного* регулювання зовнішньоекономічної діяльності (ст. 85 МКУ).

У митний режим *реекспорту* можуть бути поміщені товари, які, зокрема, були поміщені в митний режим *імпорту* та *повертаються* нерезиденту в зв'язку з *невиконанням* (неналежним виконанням) умов ЗЕД-договору або з інших обставин, що перешкоджають його виконанню.

Мито

Отже, для повернення нерезиденту ввезених раніше товарів може бути використаний митний режим *реекспорту* (п. 5 ч. 1 ст. 86 МКУ). Товари, поміщені в митний режим *реекспорту*, *звільнено* від сплати *вивізного* мита (п. 2 ч. 1 ст. 283 МКУ). Крім того, у разі здійснення зворотного *реекспорту* повертають і суми *ввізного* мита, сплачені під час ввезення цих товарів (ст. 89 МКУ). Тобто *повернути* суми *ввізного* мита можна *не* у всіх випадках, а лише щодо товарів, які були поміщені в митний режим *імпорту* та повертаються особі, яка імпортувала їх (або її правонаступнику) у зв'язку з *невиконанням* (неналежним виконанням) умов ЗЕД-договору.

Документом, що регулює повернення з бюджету сплачених сум митних платежів, є *Порядок повернення авансових платежів (передоплати) та помилово та/або надміру сплачених сум митних платежів*, затверджений наказом Мінфіну від 18.07.2017 р. № 643 (у редакції наказу Мінфіну від 25.10.2019 р. № 454).

ПДВ

ПДВ при *реекспорті* товарів справляють відповідно до вимог ПКУ (ст. 89 МКУ). А згідно п/п. 195.1.1«б» ПКУ та п. 206.5 ПКУ операції з *вивезення* товарів за межі митної території України в митному режимі *реекспорту*, якщо товари поміщено в такий режим відповідно до п. 5 ч. 1 ст. 86 МКУ, оподатковуються ПДВ за ставкою 0%.

Податківці в листі від 27.10.2016 р. № 23233/6/99-99-15-03-02-15 (див. його в «Бухгалтері» № 45'2016 на с. 10) роз'яснили, що оскільки операції з *реекспорту* раніше імпортованих товарів оподатковують ПДВ за *нульовою* ставкою, то *коригувати* «вхідний» податковий кредит з ПДВ, сформований під час *ввезення* таких товарів, *не потрібно*, тобто компенсуюче податкове зобов'язання за п. 198.5 ПКУ *не* нараховується.

Вони наголосили: якщо раніше імпортований в Україну товар повертається продавцю-нерезиденту в митному режимі *реекспорту*, *за винятком* операцій з вивезення, перерахованих у п. 5 ч. 1 ст. 86 МКУ, він *звільняється* від оподаткування ПДВ.

Тому податківці вважають, що *податковий кредит*, сформований при ввезенні товарів, які в подальшому були вивезені в митному режимі *звільнення* від оподаткування, підлягає *коригуванню* в податковому періоді, на який припадає таке *вивезення*, шляхом нарахування податкових зобов'язань за правилами, встановленими п. 198.5 ПКУ.

Зазначений підхід (за *винятком* операцій з вивезення згідно з п. 5 ч. 1 ст. 86 МКУ) податківці підтвердили й у консультації ДФСУ від 14.09.2017 р. № 1960/6/99-99-15-03-02-15/ІПК (див. її в «Бухгалтері» № 38'2017 на с. 12–13).

І зовсім недавно з'явилася консультація від 22.06.2020 р. № 2503/6/99-00-05-06-02-06/ІПК.

Ділове консультування за телефоном
для передплатників «Бухгалтера» від автора журналу!

Консультації платні.

(057) 717 19 11

У ній ДПСУ розглянула випадок, коли платник ПДВ з метою *зменшення* розміру *кредиторської заборгованості* перед постачальником-нерезидентом *повертає* раніше ввезений на митну територію України та розмитнений товар, який на дату його повернення так і *не був* оплачений.

За словами податківців, операції з *вивезення раніше імпортованого* товару за межі митної території України у зв'язку з його *поверненням* продавцю-нерезиденту (з метою зменшення розміру кредиторської заборгованості перед ним) оподатковуються за *нульовою* ставкою та відображаються у рядку **2.1** розділу **I** «Податкові зобов'язання» податкової декларації з ПДВ. Звісно, за умови що таке вивезення здійснюється в митному режимі *експорту* або митному режимі *ре-експорту* відповідно до п. **5 ч. 1 ст. 86** МКУ.

При цьому за такими операціями необхідно скласти *податкові накладні* за правилами, встановленими *Порядком заповнення податкової накладної*, затвердженим наказом Мінфіну від **31.12.2015 р. № 1307**.

Податківці ще раз нагадали: щодо товарів, які *вивозяться* в митному режимі *реекспорту*, що передбачає звільнення від оподаткування ПДВ, необхідно здійснити *нарахування ПДВ* згідно з п. **198.5** ПКУ. Сума *компенсуючих* ПДВ-зобов'язань має відповідати сумі ПДВ, яка була включена до складу *податкового кредиту* та сплачена до бюджету при *ввезенні* такого товару.

2. Повернення товару від нерезидента

Повернення резиденту раніше експортованого товару — цілком реальна ситуація (наприклад, через брак). Якими є податкові *наслідки реімпорту*?

Нагадаємо, що згідно зі ст. **77** МКУ *реімпорт* — це митний режим, відповідно до якого товари, що *були вивезені* або оформлені для вивезення за межі митної території України, випускаються у *вільний обіг* на митній території України зі *звільненням* від сплати *митних* платежів, встановлених законами України на імпорту цих товарів, та *без* застосування заходів *нетарифного регулювання* зовнішньоекономічної діяльності.

У митний режим *реімпорту* можуть бути поміщені товари, що, зокрема, були поміщені в митний режим *експорту* (остаточного вивезення) та повертаються особі, яка експортувала їх, у зв'язку з невиконанням (неналежним виконанням) умов зовнішньоекономічного договору, згідно з яким ці товари поміщалися в митний режим експорту, або через інші обставини, що перешкоджають виконанню цього договору. Наприклад, режим *реімпорту** може бути застосований до *бракованих* товарів під час їхнього повернення.

Мито

Реімпортовані товари *звільнено* від сплати ввізного мита (п. **1 ч. 1 ст. 283** МКУ). Крім того, у разі повернення товарів у режимі реімпорту суми *вивізного* мита, сплачені при їх експорті, *повертаються* підприємству (ст. **81** МКУ).

Повторне відправлення (заміна неякісного товару) — *звичайна* експортна операція. Тобто мито за такою операцією справляється за звичайними *експортними* правилами.

ПДВ

У журналі «Вісник. Офіційно про податки» № 36/2018 (див. «Бухгалтер» № 39'2018, с. 29) податківці роз'яснили *ПДВ-подробиси реімпорту* товарів. Вони нагадали, що операції з ввезення повернутих нерезидентом товарів у режимі реімпорту оподатковують ПДВ за ставкою **20% (7%)**. Ну а надалі працюють вже відомі «імпортні» правила:

— *датою виникнення* податкових зобов'язань з ПДВ є дата подання *митної декларації* (МД) для митного оформлення (п. **187.8** ПКУ). При цьому з метою нарахування «ввізного» ПДВ базу оподаткування перераховують у *гривні* за курсом НБУ на дату подання МД (п. **190.1** та **39' .1** ПКУ);

— право на «імпортний» податковий кредит виникає на *дату сплати* «імпортних» ПДВ-зобов'язань (абз. **4** п. **198.2** ПКУ).

Про те, що платники податку мають право на *податковий кредит* у разі *реімпорту* товарів за п. **3 ч. 2 ст. 78** МКУ, податківці повідомили в листі ГУ ДФС у *Житомирській області* від **06.01.2016 р. № 13/6/06-30-15-01-19** (див. його в «Бухгалтері» № 7'2016 на с. 10–11), а також у консультації ДФСУ від **29.12.2017 р. № 3236/6/99-99-15-03-02-15/ІПК** (див. її в «Бухгалтері» № 4'2018 на с. 12–13).

* Встановлюється у разі відповідності певним умовам, а саме товари:

— повертаються на митну територію України у строк, що *не перевищує шести місяців* з дати вивезення їх за межі цієї території в митному режимі експорту;
— перебувають у *такому самому* стані, у якому їх було оформлено в митний режим експорту, крім *природних* змін їх якісних та/або кількісних характеристик за нормальних умов транспортування, зберігання та використання (експлуатації), внаслідок якого були виявлені недоліки, що спричинили реімпорт товарів (п. **3 ч. 2 ст. 78** МКУ).

Якщо в подальшому підприємство використовуватиме реімпортвані товари в своїй господарській діяльності, то відображений таким чином податковий кредит залишиться *недоторканим*. В іншому випадку сформований податковий кредит доведеться *компенсувати* нарахуванням ПДВ-зобов'язань за п. 198.5 ПКУ (див. згадані вище лист та консультацію податківців). Про це говорять податківці і в консультації ДФСУ від 15.08.2019 р. № 3819/6/99-99-15-03-02-15/ПК.

Однак на думку деяких фахівців, сформований під час реімпорту податковий кредит під дію п. 198.5 ПКУ підпадати *не повинен*. Адже ця норма вимагає компенсувати податковий кредит, сформований у разі *придбання/виготовлення* товарів/послуг. А при реімпорті відбувається *повернення*. Тому, якщо реімпортвані (наприклад, браковані) товари будуть використані в негосподарських операціях (припустімо, *списані*), то платнику слід *відкоригувати податковий кредит*, сформований при їх *придбанні*, а *не* податковий кредит, відображений при реімпорті.

Якщо ж браковані товари будуть *повернуті* постачальнику, нічого компенсувати *не доведеться*.

Не буде компенсуючих зобов'язань і в разі, якщо підприємство реалізує браковані товари за *зниженою* вартістю (зрозуміло, у цьому випадку не можна забувати про мінбазу з п. 188.1 ПКУ). Якщо *ціна реалізації* виявиться *нижчою* за ціну *придбання*, податкові зобов'язання на цю різницю доведеться *донарахувати*.

3. Використання безоплатно отриманих імпортованих запчастин для гарантійного ремонту: податкові наслідки

Підприємство придбало у нерезидента верстат, після чого деталь механізму одного з них вийшла з ладу і замість неї таким постачальником-нерезидентом у межах *гарантійного* ремонту *безоплатно* було поставлено запчастину, ввезену в митному режимі *імпорту* зі сплатою всіх митних платежів та ПДВ. Які податкові *наслідки* має така операція?

Відповідь на це питання податківці надали в консультації ДПСУ від 10.09.2019 р. № 95/6/99-00-07-02-02-15/ПК (див. її в «Бухгалтері» № 39'2019 на с. 22–23).

Вони нагадали, що підставою для віднесення до податкового кредиту сум ПДВ, сплачених під час операції з *ввезення* товару на митну територію України, є належним чином оформлена *митна декларація* (у тому числі в разі, якщо товар (запасна частина) передається постачальником-нерезидентом покупцю-резиденту *безоплатно* в зв'язку з його *гарантійною заміною*).

Податківці вважають, що зобов'язань щодо нарахування податкових зобов'язань відповідно до п. 198.5 ПКУ у такого покупця *не* виникає, якщо витрати на

сплату митних платежів та ПДВ *компенсуються* постачальником-нерезидентом. Але за умови, що такий ввезений товар (запасна частина) використовується таким покупцем у межах своєї *господарської* діяльності в оподатковуваних ПДВ операціях.

Крім того, зазначили фахівці ДПСУ, положення ПКУ *не* передбачають *різниць* для коригування фінансового результату до оподаткування за операціями безоплатного отримання резидентом від постачальника-нерезидента запчастини в межах гарантійного ремонту обладнання та суми *компенсації* від *нерезидента*.

Нагадаємо, що раніше в консультації ДФСУ від 16.01.2019 р. № 165/6/99-99-15-03-02-15/ПК (витяг з неї — див. у «Бухгалтері» № 10–11'2019 на с. 24) *податківці* з'ясували, що у разі здійснення *гарантійного ремонту* товарів *без* їх *вивезення* за межі митної території України *об'єктом* оподаткування ПДВ є *послуги* з гарантійного ремонту, оплачені за рахунок *нерезидента*. Оскільки такі послуги надаються на митній території України, вони підлягають оподаткуванню ПДВ за ставкою **20%**. Податківці підкреслили, що, оскільки запчастини та комплектуючі, що безоплатно ввозяться на митну територію України та застосовуються в гарантійних ремонтах, використовуються в *оподатковуваних* операціях, норми п. 198.5 ПКУ до сум ПДВ, включених до складу податкового кредиту, *не* застосовуються.

Така позиція податківців видається вже *усталеною*, і ми з цього, безумовно, *радіємо*. Річ у тім, що *раніше* їхній підхід був *фіскальним*: права на податковий кредит немає.*

4. Обладнання вивезли на гарантійний/післягарантійний ремонт за кордон: ПДВ-наслідки

А якщо за допомогою запчастин *не вдалося* відремонтувати обладнання і його довелося вивезти на гарантійний/післягарантійний ремонт *за кордон*: якими є тоді особливості *ПДВ-обліку*?

ДФСУ у консультації від 12.10.2018 р. № 4404/6/99-99-15-03-02-15/ПК (див. її в «Бухгалтері» № 41'2018 на с. 16–17) роз'яснила, що до операцій, що підпадають під митний режим *переробки* за межами митної території України, ст. 162 МКУ відносить і операції з *ремонту товарів*, у тому числі модернізацію, відновлення та регулювання, калібрування. Отже, *вивезення* обладнання за кордон з метою проведення *гарантійного*

* Суму ПДВ, сплачену при *імпорті* безоплатно отриманих запчастин від нерезидента у зв'язку з гарантійним ремонтом товарів, *не може* бути віднесено до *податкового кредиту* платника податку, оскільки в цьому випадку є *відсутнім* факт *придбання* таких запчастин незалежно від того, чи компенсуються ПДВ та витрати з проведення митних процедур нерезидентом (<http://lv.sfs.gov.ua/media-ark/local-news>).

ремонт (з подальшим поверненням на митну територію України) проводять у митному режимі *переробки* (митна декларація з кодом *ЕК 61 АА*).

Таким чином, підкреслюється в консультації, оскільки вивезене обладнання *не підпадає* під визначення *об'єкта* оподаткування згідно зі ст. 185 ПКУ, ця операція *не* відображається в *декларації* з ПДВ та *податкова накладна* не складається.

Зі свого боку нагадаємо, що при вивезенні товарів (обладнання) на ремонт за кордон у митному режимі переробки, можливо, доведеться сплатити *вивізні мито* в встановлених законом випадках (ч. 2 ст. 164 МКУ). Водночас ПДВ при вивезенні сплачувати *не* доведеться відповідно до спеціальної норми — п. 206.13 ПКУ: вивезення товарів на ремонт потрапляє під *повне умовне звільнення* від ПДВ.

Оскільки така операція *не* є *постачанням* (тут податківці мають рацію!), то в *декларації* з ПДВ (зокрема, у р. 2) *обсяги* товару, що вивозиться на ремонт (обладнання), *не* відображають.

Про те, як у цьому випадку оподатковують *послуги* з ремонту, — див. редакційний *коментар* до зазначеної консультації *від 12.10.2018 р.* там само, на с. 17.

5. Експорт товару без фактичного вивезення: якою буде ставка ПДВ

Відповідно до ст. 1 Закону від 16.04.91 р. № 959-ХІІ «Про зовнішньоекономічну діяльність» *експорт товарів* — це продаж товарів українськими суб'єктами ЗЕД іноземним суб'єктам господарської діяльності з вивезенням або *без вивезення* цих товарів через митний кордон України.

Згідно зі ст. 70 та 82 МКУ *експорт* — це *остаточне* вивезення. Іншими словами, це митний режим,

відповідно до якого українські товари випускаються для *вільного обігу* за межами митної території України *без зобов'язань* щодо їх зворотного *ввезення*.

При *експорті* товари можуть бути продані як з *вивезенням* за межі митної території України (звичайний експорт або експорт з вивезенням), так і *без вивезення* за кордон (експорт без вивезення), придбані *за межами* митного кордону України та продані там без ввезення до України, а також товар може продаватися поза митною територією (*змішаний* експорт).

Згідно з п. 185.1 ПКУ *постачання* товарів на митній території України та *вивезення* товарів за межі митної території України є *об'єктом* оподаткування ПДВ. Відмінність лише в *ставці* податку. Підтвердженням *нульової* ставки за експортною операцією згідно з п/п. 195.1.1 ПКУ є *митна декларація*, оформлена відповідно до вимог МКУ.

Якщо товар *не* перетинає митний кордон, митна декларація (*МД*) *не* оформлюється та товар *не може* бути оформлений як *експорт*. Операції з постачання товарів *нерезиденту*, *не* підтверджені *МД*, оподатковуються ПДВ за *основною* ставкою.

А якою є позиція фіскалів щодо *безвивізного* експорту?

ДФСУ в консультації *від 18.01.2018 р. № 212/6/99-99-15-03-02-15/ПК* (інформацію про неї — див. у п. 3 рубрики «Док-огляд» у «Бухгалтері» № 6'2018 на с. 23) нагадала, що операції з вивезення товарів за межі митної території України в митному режимі *експорту* оподатковуються ПДВ за *нульовою* ставкою — згідно з п/п. 195.1.1 ПКУ. При цьому товари вважаються *вивезеними*, якщо це вивезення підтверджено в порядку, визначеному Кабміном, *митною декларацією*, оформленою відповідно до вимог МКУ.

За *загальним* правилом, зазначили податківці, відповідно до п. 187.1 ПКУ *датою виникнення* по-

До відома читачів

Зворотний зв'язок за неспеціальними питаннями (зазвичай організаційними) — за тел. 067-803-96-71.

Рукописи (і т. ін.) *не* повертаються та *не* рецензуються.

Передрук авторських матеріалів припустимий лише за умови *письмового узгодження* з редакцією.

Виділення в текстах (у тому числі в документах) — редакційні.

Усі публікації — неофіційні, **переклади** — виконано редакцією журналу!

На критику — **відповідаємо**.

Відпочинок душі — на сайті О. Кірша www.samoe.in.ua

Словом «**ФОП**» позначається будь-яка **фізична особа** — підприємець незалежно від системи її оподаткування; словами «**ЮРЕП**» і «**ПРИПЕП**» позначається відповідно: «**юрособа на єдиному податку**» та «**приватний підприємець на єдиному податку**».

Засць (див. *ліворуч*) позначає текст для **обережних** читачів,
а **лев** (див. *праворуч*) — для **сміливих**.

Наші реквізити:

т/р UA39351607000002600881955631 у відділенні № 19 «ПАО БАНК ГРАНТ»,
МФО 351607, код ЄДРПОУ 38775379; отримувач — ТОВ «ПРЕС-ЕКСПРЕС 2013».

даткових зобов'язань у разі експорту товарів є дата оформлення митної декларації, що засвідчує факт перетинання митного кордону України, оформленої відповідно до вимог митного законодавства.

Податківці наголосили, що правила **ІНКО-ТЕРМС-2010** — це умови постачання в договорі купівлі-продажу товарів та перехід ризиків втрати чи пошкодження товару, а також витрат сторін контракту, пов'язаних з постачанням товару, **не пов'язані** з визначенням права на застосування **нульової** ставки ПДВ для

операцій з вивезення товарів за межі митної території України.

Таким чином, констатується в консультації, **підтвердженням нульової ставки ПДВ** для платника цього податку, який здійснює операції з постачання товарів нерезиденту, є **митна декларація**, оформлена відповідно до вимог МКУ. Операції з постачання товарів нерезиденту, **не підтверджені МД**, оподатковуються ПДВ за **основною** ставкою.

Алла Погребняк

**Ділове консультування за телефоном
для передплатників «Бухгалтера»
від автора журналу!
Консультації платні.
(057) 717 19 11**

Послуги Crowe Mikhailenko

Фахівці юридичної компанії Crowe Mikhailenko консультують і надають допомогу по широкому спектру питань і практик, враховуючи специфіку і особливі потреби бізнесу.

Інформаційна підтримка

Детальніше

Корпоративне, контрактне, трудове право

Детальніше

Інтелектуальна власність

Детальніше

Інформаційний абонемент

Детальніше

Податкова практика

Детальніше

Трансферне ціноутворення

Детальніше

Спори з фіскальними органами

Детальніше

Міжнародне структурування бізнесу

Детальніше

вул.Редутна, 8
+380 44 221 3603
education.academy@crowe.com.ua
events.ppk.org.ua

Парадокси укрдисконтування, або Навіщо дикуну мікроскоп?

Якщо б нашому далекому предку раптом потрапив до рук *мікроскоп* (предмет, до речі, *важкуватий*), він став би використовувати його як *палицю*. Тому що цілі його прості й зрозумілі — добування їжі. А те, що предмет цей має призначення більш високого гатунку та користуватися ним потрібно витонченіше, — дикуну на його рівні розвитку невідомо і незрозуміло, а виходячи із поставлених перед ним цілей — і непотрібно.

Подібна ситуація склалася для українських платників податків після того, як доблесні податківці десь на межі 2017–2018 рр. відкрили для себе мудроване слово «*дисконтування*». Це відкриття вилилося у горезвісний лист ДФСУ від 18.06.2018 р. № 18311/7/99-99-14-03-03-17, у якому головне податкове відомство розгорнуло для своїх підопічних неоране поле для *донарахування податку на прибуток*.

Фактично в абзаці 1 п. 4 згаданого листа надавалася інструкція:

«При проведенні перевірок платників податків доцільно дослідити питання відображення фінансового доходу від *дисконтування* довгострокової кредиторської заборгованості в момент її виникнення та здійснення амортизації дисконту протягом строку користування на кожну наступну дату балансу».

Причому політ фіскальної думки *не обмежився* лише дисконтуванням *процентних* зобов'язань, що прямо передбачено п. 9 П(С)БО 11 «Зобов'язання». Провівши нехитрі *маніпуляції* з нормами П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції» та П(С)БО 28 «Зменшення корисності активів», податківці зробили висновок про те, що відобразатись у балансі за *теперішньою* вартістю повинні й *безвідсоткові позики*. А оскільки бізнес у нашій країні дуже любить бавитися *поворотною фінансовою допомогою*, то можна собі легко уявити, як у ДФСУ вирішили, що натрапили на справжню *золоту жилу*.

У тому самому листі податківці вперше процитували хрестоматійну формулу розрахунку теперішньої вартості майбутніх грошових потоків: $PV = FV : (1 + i)^n$. До речі, у вітчизняному нормативно-правовому полі ця формула теж зустрічається, зокрема у *Методичних рекомендаціях щодо розрахунку ефективної ставки відсотка за фінансовими інструментами в банках України*, схвалених постановою Правління НБУ від 01.06.2011 р. № 171. Але от *Мінфін не взяв на себе клопоту* затвердити методику визначення *теперішньої вартості*, залишивши українських бухгалтерів сам на сам з підручниками з фінансової математики.

Втім, сама по собі формула проста. Та й *Excel* впроваджується з геть складнішими розрахунками. Фінансиста, які собаку з'їли на дисконтуванні грошових потоків, добре знають, що вирішальне значення тут

має вибір *ставки дисконтування*. На цю тему пишуться дисертації й наукові статті. І навіть п. 9 П(С)БО 11, за усієї його небагатослівності, досить чітко сигналізує про те, що визначення теперішньої вартості залежить від *умов та виду зобов'язання*.

Одне слово, хто примножує пізнання, примножує скорботу. Мабуть, тому в податковому відомстві вирішили не ламати собі голову, не заплутувати своїх підлеглих, а просто безапеляційно заявили в згаданому листі, що ставка дисконтування «*i*» дорівнює, цитуємо, «*середній річний обліковій ставці рефінансування НБУ*».

Що це таке — *загадка*. Ані на сайті НБУ, ані в його нормативних документах ви такого терміна *не знайдете*.

Сьогодні вже всі, включаючи домогосподарок, знайомі з поняттям «*облікова ставка НБУ*» — це один з монетарних інструментів, за допомогою якого НБУ встановлює для банків та інших суб'єктів грошово-кредитного ринку орієнтир щодо *вартості залучених та розміщених* грошових коштів. Це термін, між іншим, не з «якоїсь» Вікіпедії, а зі ст. 1 Закону України «*Про Національний банк України*».

І там само дається окреме визначення *ставки рефінансування НБУ* — це виражена у відсотках плата за кредити, що надаються банкам, яка встановлюється Національним банком України з метою впливу на грошовий оборот та кредитування.

Тобто «*облікова*» і «*рефінансування*» — це суть *різні* ставки. І якщо подивитися на сайті НБУ в розділі «*Статистика фінансового сектора*» дані про ставки фактичного *рефінансування* Нацбанком комерційних банків, то можна побачити, що вони, як правило, *відрізняються* від *ставки НБУ*. В останні місяці вони практично зрівнялися, але якщо подивитися статистику за декілька років, то ставки *різняються*, і часом досить істотно. То яку ставку брати?

І чому ДФСУ пропонує брати *середню річну* ставку (яку з?), якщо на момент визнання зобов'язання вона ще *не була відома*, а за *поточною* вартістю зобов'язання треба було визнати вже на *дату балансу*?

Втім, навіщо сушити собі голову зайвими питаннями? Отримавши інструкції від начальства, рядові податківці, уподібнюючись до того самого *дикуна*, почали направо й наліво трошити платників *середньорічною обліковою ставкою* НБУ.

Однією з перлин є, наприклад, спроба *продисконтувати валютний кредит*, отриманий від *нерезидента*

серпень (III–IV) 2020 р.

у 2018 році під ставку 3%, з використанням «*гривневої*» (а якою ще вона може бути?) облікової ставки НБУ того часу — 18%.

Втім, такими *брутальними* та *безграмотними* діями податківці лише дають платникам податків козири до рук для *оскарження* подібних повідомлень-рішень. Адже в тому самому П(С)БО 28, на який посилається ДФСУ, сказано, що ставка дисконту базується на *ринковій* ставці відсотка (до вирахування податку), який використовується в операціях з аналогічними активами. Саме на *ринковій*, а не *обліковій* або куди очі спали. По суті, на це вказав і КАС ВС у недавній Постанові від 29.07.2020 р. у справі № 640/4003/19:

«посилання на нормативні джерела, з яких вбачається можливість (необхідність) застосування *саме такої* ефективної ставки, у листі ДФС України *відсутні*».

У тексті цієї Постанови простежується ще одна перлина податківців: при розрахунку дисконтування вони не піднесли суму $(1 + i)^n$, а *перемножили* ці показники! Чи їм *все одно* і на такі «*дрібниці*» там навіть не звертають уваги?! Схоже, до податкової вже прийшло те покоління, яке в школі говорило: «Навіщо мені математика, я ж не збираюся бути математиком».

Щоправда, *остаточною перемогою* платника ця Постанова не стала. Він виграв справу у *першій* та *апеляційній* інстанціях, проте судді КАС ВС не наважилися прийняти остаточне рішення по суті, відправивши справу на *повторний розгляд* до першої інстанції з вимогою перевірити *правильність розрахунку* дисконтування (очевидно, для цього буде призначено судово-економічну експертизу).

Окремо хочеться сказати про *безвідсоткові позики* у зв'язку з наказом Мінфіну від 16.09.2019 р. № 379, що набрав чинності 29 жовтня 2019 року. Багато хто

вважає, що цим наказом Мінфін допоміг податківцям підвести *правову основу* під дисконтування таких позик.

Хоча насправді все *навпаки*. До 29 жовтня в П(С)БО 10 та 11 йшлося про відображення за теперішньою вартістю лише тих зобов'язань та дебіторської заборгованості, *на які нараховуються відсотки*. Із вказаної дати ці слова *зникли*. Але це ж не означає, що їх там не було ніколи?

Якщо комусь здається банальним посилання на ст. 58 Конституції України про те, що закони та інші нормативно-правові акти *не мають зворотної дії* в часі, то ось вам цитата з цього приводу з п. 3.5 *Каталогу юридичних позицій* Конституційного Суду України:

«Це означає, що вони поширюють свою дію *тільки на ті відносини, які виникли після* набуття законами чи іншими нормативно-правовими актами чинності».

Ще раз: *тільки на ті, які після*.

Інша річ, що перед бухгалтерами через особливості методології бухобліку постає *інше* питання: відображати ці зміни у фінансовій звітності *перспективно* чи *ретроспективно*? Навколо цієї теми півроку тому вже було зламано багато списів. Мінфін лише *натягнув* на *перспективне* відображення таких змін, розмістивши у себе на сайті проект змін до наказу № 379, але так і не наважився закріпити це на *нормативному* рівні. Але в будь-якому разі це не впливає на юридичну оцінку *недисконтування довгострокових боргів* до набрання чинності цим наказом. Недисконтування безвідсоткових боргів до 29.10.2019 р. не було порушенням.

Леонід Карпов,

Юрій Циганок,

аудиторська компанія
«AC Crowe Ukraine»

Новий фінансовий сервіс для ЗЕД:

- 1) легальна економія на сплаті мита і податків (ПДВ і податок на прибуток) при розмитненні (імпорт), замитненні (експорт) товарів;
- 2) допомога у валютних розрахунках з іноземними контрагентами в експортно-імпортних операціях за ЗЕД-контрактами (договорами) та в міжнародних бізнес-проектах;
- 3) надаємо в оренду своє підприємство з підтвердженим податковим кредитом з ПДВ, акредитоване на митниці, для роботи за ЗЕД;
- 4) реєстрація офшорних компаній та іноземних підприємств у 48 країнах світу. Відкриття рахунків в іноземних банках.

Тел.: (050) 193-78-89, (067) 951-10-21

Пошта: business-rost@inbox.ru

Наш сайт: business-rost.com.ua

ДОК - ОГЛЯД

Нове вийшло

1. Анулювання ПДВ-реєстрації оскаржено до суду: податковий кредит за ПН, складеними в період оскарження

Податківців запитали: чи має право платник ПДВ включити до складу *податкового кредиту* податкові накладні за період *оскарження* ним рішення про *анулювання реєстрації* платника ПДВ за ініціативою *контролюючого* органу, у разі якщо рішення суду прийнято на його користь?

У підкатегорії **101.13** ЗІР податківці нагадали: якщо за рішенням контролюючого органу реєстрацію особи як платника ПДВ *анульовано*, така особа втрачає всі права та обов'язки платника цього податку (у тому числі право на формування податкового кредиту та обов'язок визначення податкових зобов'язань).

Вони зазначили, що якщо в подальшому за рішенням суду *скасовано анулювання* реєстрації особи як платника ПДВ, то на підставі такого рішення суду відбувається включення такої особи до Реєстру платників ПДВ. При цьому *дата реєстрації* такого платника ПДВ *не* змінюється.

Водночас, починаючи з *дати анулювання* реєстрації особи як *платника ПДВ*, зазначеної контролюючим органом у рішенні про анулювання реєстрації платника ПДВ, *до* дати прийняття судом рішення про *скасування* такого анулювання, у такої особи *відсутні* обов'язок зі складання *податкових накладних* та право на формування *податкового кредиту* та отримання *бюджетного відшкодування* ПДВ. Крім того, така особа податкову *звітність* з ПДВ за цей період *не* подає.

2. Поновлення ПДВ-реєстрації та повернення списаних сум до СЕА

Якими є наслідки *анулювання* рішенням контролюючого органу реєстрації платником ПДВ зі *списанням залишку* коштів електронного рахунку ПДВ до бюджету в разі *скасування* такого рішення в судовому порядку?

На це питання столичні податківці в консультації ГУ ДПС у м. Києві *від 29.07.2020 р. № 3097/ІПК/26-15-04-01-18* відповіли таке:

— строків *поновлення реєстрації* платника ПДВ за рішенням суду *не* встановлено;

— поновлення за рішенням суду також буде здійснено *контролюючими* органами самостійно — саме вони здійснюють *підготовку* та *обробку документів* щодо скасування анулювання реєстрації та надсилають їх до ДПС України для внесення змін до Реєстру платників ПДВ;

— списані з електронного рахунку ПДВ суми можуть бути *повернуті* «поновленому» платнику ПДВ на поточний рахунок у *загальному* порядку відшкодування коштів з бюджету.

Нагадаємо, що серед внесених Законом від 16.01.2020 р. № 466-ІХ «Про внесення змін до *Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві*» змін є й новачки, пов'язані з *СЕА ПДВ*.

3. Списання дебіторської заборгованості за поставленими та неоплаченими товарами/послугами у «касовика»: нюанси нарахування ПДВ

Податківців запитали: чи нараховуються *податкові зобов'язання* з ПДВ у разі *списання* дебіторської заборгованості за *поставленими* та *неоплаченими* товарами/послугами при визначенні податкових зобов'язань за *касовим* методом?

У підкатегорії **101.06** ЗІР *податківці* роз'яснили, що *списання простроченої дебіторської заборгованості* за поставлені та неоплачені товари (послуги) з метою оподаткування *ПДВ* вважається іншим видом *компенсації* вартості поставлених товарів (послуг).

Платник податку, який застосовує *касовий* метод визначення податкових зобов'язань, на дату *списання* простроченої дебіторської заборгованості за *поставлені* та *неоплачені* товари (послуги) повинен нарахувати *податкові зобов'язання* з ПДВ за операцією з постачання таких товарів (послуг).

4. Імпорт автомобілів з пробігом понад 6000 км: як визначити базу оподаткування ПДВ

ДПСУ у консультації *від 06.07.2020 р. № 2715/6/99-00-05-06-02-06/ІПК* роз'яснила, чи можна визначити базу оподаткування ПДВ згідно з п. **189.3** ПКУ для операцій з *ввезення* на митну територію України *транспортних засобів (автомобілів)* з пробігом більше **6000 км**, що *не були зареєстровані* в уповноважених держорганах іноземних держав, які надавали право на їх експлуатацію за межами митної території України.

За словами податківців, ПКУ розглядає операції з *постачання* на митній території України та операції з *ввезення* товарів на митну територію України як *два окремих об'єкта* оподаткування ПДВ.

При цьому особливості визначення бази оподаткування ПДВ для кожного з таких об'єктів оподаткування встановлюються *окремими нормами* ПКУ, а саме:

— для товарів, що **ввозяться** на митну територію України,— ст. 190 ПКУ, відповідно до п. 190.1 якої **базою** оподаткування ПДВ є **договірна** (контрактна) вартість, але **не нижча за митну** вартість цих товарів, визначену згідно з розділом III МКУ, з урахуванням мита та акцизного податку, що підлягають сплаті та включаються до ціни товарів. Причому перерахунок іноземної валюти у валюту України здійснюється за курсом валюти, визначеним згідно зі ст. 39¹ ПКУ;

— для **постачання** товарів/послуг на митній території України — ст. 189 ПКУ (в окремих випадках).

Водночас **спецправила** п. 189.3 ПКУ діють у випадках, коли:

— платник податку здійснює підприємницьку діяльність з **постачання вживаних товарів** (комісійну торгівлю), прийнятих за договором комісії в осіб, яких **не** зареєстровано як платників податку,— базою оподаткування є **комісійна винагорода** цього платника податку;

— платник податку здійснює діяльність з постачання вживаних товарів, придбаних у осіб, яких **не** зареєстровано як платників податку, за **договорами**, що передбачають **перехід права власності** на такі товари,— базою оподаткування є **позитивна різниця** між ціною **продажу** і ціною **придбання** таких товарів, визначена у порядку, встановленому розділом V ПКУ.

Податківці нагадали, що для цілей розділу V ПКУ **вживаними** товарами вважаються товари, що були в користуванні **не менше року** та **придатні** для подальшого використання в незмінному стані чи **після ремонту**, а також транспортні засоби, які **не** підпадають під визначення **нового** транспортного засобу.

Новим транспортним засобом вважається, зокрема, наземний транспортний засіб — той, що **вперше реєструється** в Україні відповідно до законодавства, **не був** зареєстрований в **інших** державах та при цьому має загальний наземний пробіг до **6000 км**.

Отже, вважають податківці, метою визначення бази оподаткування ПДВ для операцій з **везення** на митну територію України зазначених транспортних засобів (автомобілів) слід застосовувати норми п. 190.1 ПКУ та, відповідно, зазначені в ньому норми МКУ. А от норми п. 189.3 ПКУ до таких операцій **не** застосовуються.

5. Встановлення лічильників на пересувний акцизний склад: пояснення від ДПСУ

ДПСУ у консультації **від 20.07.2020 р. № 2946/ІПК/99-00-09-03-03-06** з'ясували: якщо підприємство використовує транспортні засоби, у тому числі транспортні засоби, які набули статусу **пересувного акцизного складу**, для переміщення на митній території України пального, то відповідно до абз. 4 п/п. 215.1.5 ПКУ такі транспортні засоби **не потрібно** обладнати **витратомірами**-лічильниками та **рівнемірами**-лічильниками.

Податківці нагадали, що обладнання **витратомірами**-лічильниками транспортних засобів, що здійснюють заправлення у паливний бак:

— машин, механізмів, техніки та обладнання для агропромислового комплексу;

— транспортних засобів спеціального призначення;

— спеціального обладнання чи пристрою — на кожному місці відпуску пального наливом з такого транспортного засобу, є однією з умов віднесення до **власного споживання пального** операцій із заправлення паливом за договорами підяду.

6. Алкотютюнова торгівля на заправці

ДПСУ у консультації **від 15.07.2020 р. № 2897/6/99-00-09-01-02-06/ІПК** нагадала основні правила торгівлі **алкогольними** напоями та **тютюновими** виробами на **автозаправних** станціях.

Зокрема, у відомстві зазначили:

— **АЗС** **не** відноситься до об'єктів **роздрібно**ї торгівлі **алкогольними** напоями та **тютюновими** виробами. Такими вважаються лише магазин, павільйон, кіоск, ятка, палатка, намет, лоток, рундук, склад товарний, крамниця-склад та магазин-склад;

— у заявах на отримання **ліцензії** на право роздрібно

торгівлі алкогольними напоями та тютюновими виробами в графі «класифікація закладу торгівлі» можливо вказати **АЗС-магазин**;

— торгівля алкогольними напоями **не може** здійснюватися на **всій території** АЗС, а виключно в **одному** торговому приміщенні (будівлі).

ВТОМИВСЯ ВІД
ІНФОРМАЦІЙНОГО СМІТТЯ?

ЧИТАЙ ЛИШЕ ТЕ, ЩО МАЄ СЕНС, НА

WWW.UA.NEWS

UA NEWS

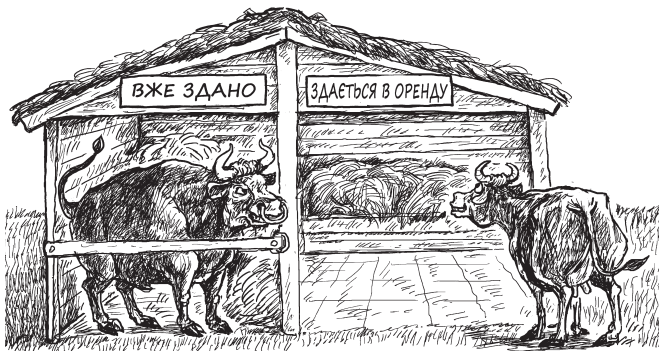
7. Чи може «загальний» ФОП включити до складу витрат суму сплаченого податку на нерухомість

Податківців запитали: чи має право підприємець на загальній системі оподаткування включити до складу витрат суму сплаченого податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за об'єкти нежитлової нерухомості, які він використовує для здійснення підприємницької діяльності?

У підкатегорії 104.05 ЗІР податківці роз'яснили: у разі якщо сплату податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, з об'єктів нежитлової нерухомості, які використовуються для здійснення підприємницької діяльності, було здійснено фізичною особою — підприємцем на загальній системі оподаткування після 23.05.2020 р., тобто після набрання чинності Законом від 16.01.2020 р. № 466-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» (далі — Закон № 466)*, то такий підприємець має право віднести до складу витрат сплачену суму зазначеного податку.

Водночас при сплаті до 23.05.2020 р. фізичною особою — підприємцем на загальній системі оподаткування податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, з об'єктів нежитлової нерухомості, які вона використовує для здійснення підприємницької діяльності, положення Закону № 466 не застосовуються.

8. Сільгосптоваровиробник здає частину будівлі в оренду: що з податком на нерухомість?

Податківців запитали: яким чином оподатковується будівля (споруда) сільськогосподарського товаровиробника, частка якої здається їй власником в оренду, лізинг, позичку?

* Законом № 466 було внесено зміни, зокрема, до п. 177.4 ПКУ, а саме до п/п. 177.4.3 ПКУ, відповідно до яких податок на нерухомість за житлові будинки було виключено з переліку витрат, безпосередньо пов'язаних з отриманням доходів.

У підкатегорії 106.02 ЗІР податківці нагадали, що відповідно до п/п. 266.2.1 ПКУ об'єктом оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, є об'єкт житлової та нежитлової нерухомості, у тому числі його частина.

Відповідно до п/п. «ж» п/п. 266.2.2 ПКУ не є об'єктом оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, будівлі, споруди сільськогосподарських товаровиробників (юридичних та фізичних осіб), що віднесені до класу «Будівлі сільськогосподарського призначення, лісівництва та рибного господарства» (код 1271) Державного класифікатора будівель та споруд ДК 018-2000 (далі — Класифікатор) та не здаються їх власниками в оренду, лізинг, позичку.

Таким чином, підкреслили податківці, сільськогосподарський товаровиробник (юридична та фізична особа) при здійсненні ним операцій з надання в оренду, лізинг, позичку частини будівлі, споруди, яка перебуває у його у власності та належить до класу «Будівлі сільськогосподарського призначення, лісівництва та рибного господарства» (код 1271) Класифікатора, обчислює податкові зобов'язання з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за зазначеними у відповідних договорах оренди, лізингу, позички частинами будівель, споруд.

9. Систематична несплата орендної плати є підставою для розірвання договору

Самий факт систематичного порушення договору оренди земельної ділянки щодо сплати орендної плати є підставою для розірвання такого договору незважаючи на те, чи виплачено заборгованість у подальшому.

Відповідне положення міститься у Постанові КЦС ВС від 31 липня 2020 року у справі № 479/1073/18.

Обставини справи

Позовна заява мотивована тим, що позивач є власником земельної ділянки. Між ним та ТОВ укладено договір оренди зазначеної земельної ділянки строком на 50 років.

Позивач, посилаючись на порушення майнових прав, у зв'язку з тим, що ТОВ багато років не платить йому орендну плату, чим порушує вимоги договору оренди, просив суд розірвати договір оренди земельної ділянки.

Позиція Верховного Суду

ВС погодився з тим, що відповідний договір має бути розірваний, ураховуючи таке.

Згідно зі статтями 13, 21 Закону «Про оренду землі» основною метою договору оренди земельної ділянки та одним з визначальних прав орендодавця є своєчасне отримання останнім орендної плати у встановленому розмірі. Систематична несплата орендної плати за користування земельною ділянкою, тобто систематичне порушення договору оренди земельної ділянки, може бути підставою для розірвання такого договору.

Відповідно до частини *другої* статті 651 ЦКУ договір може бути змінено або *розірвано* за рішенням суду на вимогу *однієї* із сторін у разі *істотного порушення* договору другою стороною та в інших випадках, встановлених законом або договором. *Істотним* є таке порушення стороною договору, коли внаслідок завданої цим шкоди друга сторона значною мірою *позбавляється* того, на що вона розраховувала при укладенні договору.

Аналіз зазначених норм дає підстави для висновку, що зазначені положення закону, що регулюють спірні відносини, вимагають саме *систематичної* (два і більше випадки)* *несплати орендної плати*, передбаченої договором, як *підстави* для *розірвання* договору *оренди земельної ділянки*, що також є суттєвим порушенням умов договору, оскільки позивача можливість отримати гарантовані договором кошти за те, що його земельну ділянку використовує інша особа.

Доводи касаційної скарги ТОВ про *відсутність* систематичної *несплати орендної плати*, оскільки позивач *не звертався* за отриманням орендної плати, є *безпідставними*, оскільки договір *не передбачає обов'язку* орендодавця кожного разу *звертатися* за отриманням орендної плати. Крім того, у пункті 9 договору зазначено, що орендна плата вноситься орендарем у грошовій формі шляхом видачі орендодавцю (або його уповноваженому представнику) готівкою відповідної грошової суми з *каси орендаря* або *перерахування* її на банківський *рахунок* орендодавця.

* А ось, наприклад, для необхідності реєструватися підприємцем *систематичність* починається з 3-го разу, а *не* з 2-го (Постанова Пленуму Верховного Суду України від 25.04.2003 р. № 3).

10. Чи необхідно застосовувати РРО ПриПЄПу, який здійснює реалізацію супутніх товарів за готівку та технічно складних товарів у безготівковій формі

Податківців запитали: чи необхідно застосовувати на господарській одиниці РРО та/або програмний РРО *ФОПу* — платнику *ЄП*, який здійснює реалізацію *супутніх* товарів за *готівку* та *технічно складних побутових* товарів, що підлягають *гарантійному ремонту*, у *безготівковій* формі шляхом внесення готівки через установи банку?

У підкатегорії 109.02 ЗІР податківці нагадали, що у разі проведення розрахунків між суб'єктами господарювання у *безготівковій* формі, а саме при переказі коштів з розрахункового рахунку суб'єкта господарювання, який отримує товари, роботи (послуги), на розрахунковий рахунок постачальника товару, робіт (послуг) згідно з рахунком-фактурою, договором тощо, реєстратор розрахункових операцій (далі — *РРО*) та/або *програмний РРО* (далі — *ПРРО*) *не* застосовується.

Якщо фізична особа — підприємець є платником *ЄП* та здійснює продаж технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту, то такий підприємець *застосовує* РРО та/або ПРРО під час продажу *всіх* наявних на господарському об'єкті товарів, а не лише технічно складних товарів.

Вони зазначили, що якщо *фізична* особа — *підприємець* — платник *єдиного* податку здійснює реалізацію *технічно складних* побутових товарів, що підлягають *гарантійному ремонту*, лише в *одній* із господарських одиниць, то така особа зобов'язана проводити розрахункові операції за *однаковим* порядком на *усіх* своїх господарських одиницях, зокрема, застосовувати *РРО* та/або *ПРРО* незалежно від *асортименту* товарів на *інших* господарських одиницях, оскільки законодавством передбачені вимоги до *платника* податків — суб'єкта господарювання, а *не* до його *структурних підрозділів*.

БЕРЕЗІВСЬКА®

Природна свіжість «Березівської» втамовує спрагу та додає свіжих сил організму.

Крім того, «Березівську» просто приємно

пити. Завдяки невисокій мінералізації її також можна вживати як прохолоджуючий напій, приємний смак та свіжість якого приємно втамовують спрагу та піднімають загальний тонус організму. Відмінна якість мінеральної води «Березівська» підтверджена у 2012 році міжнародним сертифікатом ISO 9001:2009.

www.berezivska.ua ☎ (057) 757-48-86, 703-21-66

11. Як оформити скорочення діяльності через карантин

Мінекономіки в листі від 23.06.2020 р. № 3512-06/38822-07 пропонує такі варіанти *зменшення робочого часу* для працівників під час *карантину*: введення *неповного* робочого часу; введення *дистанційної* роботи; *простій*; надання *оплачуваних* відпусток; надання відпусток *без збереження* заробітної плати.

Крім того, фахівці Мінекономіки чітко розмежували такі поняття, як *скорочена тривалість* робочого часу (ст. 51 КЗпП) та *неповна зайнятість* (ст. 56 КЗпП). А ще вони вказали на необхідність дотримання *двомісячного*

строку попередження перед введенням *неповного* робочого часу з ініціативи роботодавця, оскільки це є зміною *істотних* умов праці (ст. 32 КЗпП).

Таким чином, з листа випливає висновок, що в наказі про зупинення/скорочення діяльності *не можна* вживати термін «*скорочення*» робочого часу, якщо роботодавець бажає платити зарплату *пропорційно* відпрацьованому часу.

Нагадаємо, що в «Бухгалтері» № 17–20'2020 на с. 9–11 ми писали про те, як оформити та правильно врахувати *неповний* робочий час та звертали увагу на проблему *двомісячного* строку *попередження* перед введенням *неповного* робочого часу.

Увага!

Документи, *опис* яких поміщений у «*Док-огляді*», шукайте на сайті kirshbuh.in.ua у розділі «*Документи*».

Адвокатсько-Аудиторське Об'єднання «Бізнес-Рост»

пропонує для українських підприємств такі види послуг:

- ♥ Консультації для підприємств з ведення прибуткового бізнесу з державними бюджетними підприємствами, українськими комерційними структурами, іноземними компаніями, офшорами, ЗЕД (експорт-імпорт).
- ♥ Продаж товарів та послуг з підтвердженим податковим кредитом з ПДВ від імпортерів та виробників (тільки реальний сектор) з дисконтом від 5%.
- ♥ Оренда податкового кредиту з ПДВ.
- ♥ Захист бізнесу від фінансових санкцій у суперечках з податковою службою.
- ♥ Зменшення оподаткування (ПДВ і податку на прибуток) торгівельної націнки на товари у виробничій діяльності й торгівлі (опт і роздріб).
- ♥ Оренда (надання у тимчасове оплатне користування) підприємств — платників ПДВ, офшорних та іноземних компаній.
- ♥ Реєстрація офшорних та іноземних компаній, відкриття рахунків в іноземних банках.
- ♥ Міжнародні грошові перекази для бізнесу — 147 країн світу.
- ♥ Легалізація валових витрат (у тому числі ПДВ) підприємств та належне їх оформлення в бухгалтерському обліку.
- ♥ Списання товарних залишків підприємств на законних підставах.

(050) 193-78-89, (067) 951-10-21

Пошта: business-rost_inbox.ru

Сайт: business-rost.com.ua